

РЕШЕНИЕ

№ 22047

гр. София, 26.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав, в
публично заседание на 05.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **2067** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл.43 ал.4 от Закона за подпомагане на земеделския производител. Образувано е по жалба от ЕТ „Николай Иванов Николов -81“ с ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление –гр.С.,[жк], [жилищен адрес] чрез адв. М. С. със съдебен адрес – [населено място], [улица] против Уведомително писмо с изх.№ 02-220-2600/2544 от 15.11.2024 г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен фонд земеделие.

В жалбата са изложени аргументи, че оспореното уведомително писмо е незаконосъобразно, тъй като е налице съществен порок във формата на акта, не са посочени фактически и правни основания за издаването му. Не става ясно на какво основание е отказано плащане по следните схеми: Подмярка 13.2/НР2 -Други, Мярка Натура 2000, СЕПП, СПП, Схема за плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда - зелени директни плащания“ /ЗДП/ посочени в уведомителното писмо. Твърди се, че всички площи заявени от дружеството са допустими за подпомагане. Иска се отмяна на акта.

В съдебно заседание, жалбоподателят се представлява от адв.М. С., която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендира разноски по представен списък. Представа писмени бележки.

Ответникът – заместник -изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“, изразява писмено становище за неоснователност на жалбата, в съдебно заседание не се явява и не се представлява.

Софийска Градска прокуратура –редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София - град, в настоящия състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт във връзка с правомощията си по чл. 168 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Жалбоподателят ЕТ „Николай Иванов Николов -81“ е регистриран с Уникален регистрационен номер (УРН) 702696 в Интегрираната система за администриране и контрол /ИСАК/. Същият е подал заявление за подпомагане с УИН 22/120522/10201 на 09.05.2022 г. за кампания 2022 г. по Схема за единно плащане на площ, /СЕПП/, Схема за преразпределително плащане /СПП/ и Схема за плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда, -зелени директни плащания /ЗДП/, по подмярка 13.2/НР 2 -Други и по мярка Натура 2000. Към заявлението за подпомагане е приложена “Таблица на използваните парцели“ за 2022г. Таблица за животните за кандидатстване по схеми/мерки за подпомагане, обвързани с производството 2022, таблица за отглежданите животни 2022, таблица на съкращенията на породите, приложение за кандидатстване по мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и Рамкова директива за водите“, както и декларации, задължителни за участие по цитираните схеми за подпомагане.

Извършени са административни проверки, въз основа на които не са установени площи, заявени от повече от един земеделски стопанин за кампания 2022г.

Заявлението на бенефициента е избрано за извършване на проверка на място за кампания 2022.

Изготвен е доклад за извършена проверка чрез дистанционен контрол на 17.08.2022 г. от РТИ Х.– експерти Г. К. и Т. Ц. / лист 118-168 от делото/ . Жалбоподателят е уведомен за резултатите на 16.08.2022 г.

Изрично е отбелязано, че след запознаване с доклада, кандидата има възможност да направи своите забележки и възражения в писмен вид в рамките на 14 дни от датата на получаване на уведомителното писмо на адрес – ДФЗ, бул.“Ц. Б. III № 136, Дирекция „Технически инспекторат“, отдел „Контролни проверки“. Изготвен е Протокол № 10/02.12.2022 г. за уведомление , в който е посочено, че на 16.12.2022 г. ще се постави съобщение на таблото за уведомления, както и на сайта на ДФЗ, до кандидати, измежду които е и жалбоподателя ЕТ „Николай Иванов Николов -81“.

Въз основа на подаденото заявление и така извършените проверки е издадено оспореното Уведомителното писмо с изх.№ 02-220-2600/2544 от 15.11.2024г. на Зам.изпълнителния директор на ДФЗ, което е връчено на жалбоподателя чрез УП на СЕУ на 19.01.2025г./лист 11 от делото/ Жалбата срещу административният акт, е подадена на 28.01.2025 г. в преклузивния 14 дневен срок.

С уведомителното писмо, в оспорената му част в табличен вид са посочени поисканите суми от жалбоподателя, съответно по Подмярка 13.2/НР поискана сума – 3004,11 лева, оторизирана сума -0, СЕПП – 24354,63 лева, оторизирана сума –0 лева; мярка 12/Натура 2000 –поискана сума 22607,03 лева оторизирана сума -0 по СПП – поискана сума 4224,3 лева, оторизирана сума – 0 лева и по Схема за плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда – зелени директни плащания /ЗДП / - поискани суми 15292,64 лева, оторизирана сума 0 лева. Със същото писмо са начислени санкции на основание чл.19а от Делегиран регламент № 640/2014 на Комисията за кампания 2022 са начислени санкции, подлежащи на прихващане от бъдещи плащания в размер СЕПП – 24 354,63, СПП – 4224,30 лева, Подмярка 13.2/НР-2 – 3133,35, мярка 12/Натура 2000 -22607,03 лева.

В хода на съдебното производство, са приети писмени доказателства, съдържащи се в административната преписка. Във връзка с направени доказателствени искания от жалбоподателя

и съответно от ответника са приобщени писмени доказателства, представени от 3-ти неучастващи по делото лица – Министерство на земеделието и храните и Общинска служба „Земеделие“ – С.. При така установените факти, Административен съд София –град обосновава следните правни изводи:

Предмет на оспорване в настоящото производство е Уведомително писмо за извършена оторизация и изплатено финансово подпомагане по схеми и мерки за директни плащания, базирани на площ за кампания 2022 г.. Това писмо обективира волеизявление на компетентен административен орган, съдържащо отказ за изплащане на суми и налагане на намаления, което засяга правната сфера на жалбоподателя и е индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК. Същият подлежи на съдебен контрол. Жалбата е допустима за разглеждане, като подадена в срок и от лице, имащо правен интерес от оспорването ѝ.

Разгледана по същество, същата е основателна, по следните съображения:

В съответствие с чл. 168 от АПК във връзка с чл. 142 от АПК, съдът проверява законосъобразността на оспорения акт към момента на издаването му на всички основания по чл. 146 от АПК.

Оспореното уведомително писмо е издадено от компетентен орган. Съгласно чл. 20а ал. 1 и ал. 2, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители /ЗПЗП/ Изпълнителният директор на ДФ"Земеделие" е изпълнителен директор на Разплащателната агенция и представлява същата, като според чл. 10, ал. 1, т. 7 от Устройствения правилник на ДФ "Земеделие", в правомощията му е да взема решения за одобряване или отхвърляне на заявления по схемите и мерките на Общата селскостопанска политика, прилагани от Разплащателната агенция. Съгласно § 1, т. 13 от ДР на ЗПЗП Разплащателната агенция е специализирана акредитирана структура за приемане на заявления, проверка на условията и извършване на плащания от Европейските земеделски фондове по правилата на законодателството на Европейския съюз. Разпоредбата на чл. 20а ал. 4 от ЗПЗП предвижда възможността, Изпълнителният директор да делегира със заповед правомощията си, произтичащи от правото на Европейския съюз или от националното законодателство, както и такива, делегирани на основание чл. 2д, ал. 2, включително за вземане на решения, произнасяне по подадени заявления за подпомагане и формуляри за кандидатстване и/или сключване на договори за финансово подпомагане, административни договори по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и по подадени заявки и искания за плащане, на заместник-изпълнителните директори и на директорите на областните дирекции на фонда.

В случая, видно от представената Заповед № 03-РД/1969 # 1/10.05.2024 г. издадена от Изпълнителния директор на ДФЗ –РА г., на Зам. изпълнителния директор на ДФ"Земеделие" – П. Д. С., са делегирани правомощия да издава и подписва уведомителни писма по схемите и мерките за директни плащания във връзка с подадени заявления за подпомагане.

С оглед изложеното, оспореното уведомително писмо е издадено от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия.

Обжалваното уведомително писмо е обективизирано в писмена форма, като при издаването му не са спазени изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК. В уведомителното писмо не са посочени фактически основания за издаването му.

Единствените данни, които се съдържат в оспорената част по таблица 1 на писмото се свеждат до поисканите суми от жалбоподателя, съответно по Подмярка 13.2/НР поискана сума – 3004,11 лева, оторизирана сума -0 лева, СЕПП – 24354,63 лева, оторизирана сума -0 лева; мярка 12/Натура 2000 –поискана сума 22607,03 лева оторизирана сума -0 лева по СПП – поискана сума 4224,3лева, оторизирана сума – 0 лева и по Схема за плащане за селскостопански практики, които

са благоприятни за климата и околната среда – зелени директни плащания /ЗДП / - поискани суми 15292,64 лева, оторизирана сума 0 лева. На основание чл.19 а от Делегиран Регламент /ЕС/ № 640/2014г. на Комисията за кампания 2022 г. са наложени санкции в размери, съответстващи на поисканата сума от жалбоподателя по всяка една схема и мярка за подпомагане.

Не става ясно какви са фактическите установявания за извършените намаления, конкретно по подаденото заявление, както и обстоятелството дали е извършена административна проверка или проверка на място на данните по подаденото от жалбоподателя заявление, тъй като е посочено, че общата оторизирана сума е изчислена чрез Интегрираната информационна система за администриране и контрол /ИСАК/, „след извършване на задължителни административни проверки и/или проверки на място / в съответствие с чл.37 от ЗПЗП/ на данните в подаденото от вас заявление за подпомагане“ . Не е индивидуализирана конкретната площ и броя на заявените от жалбоподателя площи.

Мотивите на органа, относно направения отказ се съдържат единствено в колона 3“Намаления“ /стр.2 и 3 от номерацията на адм. акт/ след Таблица 1 на уведомителното писмо. Липсват конкретни фактически основания на органа за кои конкретно БЗС, заявени от жалбоподателя приема, че площите са недопустими, както и въз основа на какви аргументи ги определя като такива.

Конкретни правни основания също не са посочени. Посочената в акта разпоредба на чл.30 от ЗПЗП регламентира създаването и съдържанието на ИСАК, но не представлява правен отказ за изплащане на заявената субсидия. Условиата и редът за заплащане на субсидии по СЕПП, СПП и ЗДП са уредени в Наредба № 3 от 17.02.2015г. за условията и реда за прилагане на схемите за директни плащания. Условиата за подпомагане на мярка 13.2 се съдържат в Наредба № 6 от 24.02.2015г. за прилагане на мярка 13“Плащания за райони с природни или други специфични ограничения“ от Програмата за развитие на селските райони“ 2014-2020 Условиата за подпомагане по мярка 12 Натура 2000 са уредени в Наредба № 5 /24.02.2015г. за прилагане на мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и Р. директива за водите“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2104-2020г. В така посочените подзаконови нормативни акта се съдържат подробни правни разпоредби, на които следва да отговарят площите по всяка една от схемите.

Фактическите основания са юридически факти, с чието осъществяване се свързва възникването на административното правоотношение, от което произтича правомощието на административния орган да разпорежи определени права и задължения. Непосочването на тези факти и/или некоректното им или общо посочване, изключва както предмета на доказване, така и преценката за съответствието на същия с материалния закон и не на последно място - целта на закона. Не е посочено какви конкретни факти и обстоятелства са били взети предвид, за да приеме административният орган, че следва изцяло да откаже поисканата от жалбоподателя субсидия по посочените схеми за директни плащания.

Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт или да бъдат изложени допълнително, когато с това се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране. Такива според ТР № 16/ 1975 г. са случаите, когато мотивите са изложени в съобщението, с което се уведомяват страните за издаването или за отказа да бъде издаден исканият административен акт, та даже и в съпроводителното писмо, с което жалбата на страната се изпраща за разглеждане на по-горния административен орган. Основание за това решение на ОСГК е обстоятелството, че допълнителното излагане на мотивите позволява на страните своевременно да се запознаят със съображенията, по които е издаден актът, и да организират

защитата си срещу него.

Действително, съобразявайки се с Тълкувателно Решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВКС е възможно, мотивите на оспорения административен акт, да са изложени в друг акт, към който процесният такъв препраща. Но това в конкретния случай не е сторено. Не е налице и никоя от останалите хипотези, визирани в същото това Тълкувателно решение и в Тълкувателно решение № 4/22.04.2004г. на ВАС, при наличието на която би се преодоляло нарушението на нормата на чл. 59, ал.2, т. 4 от АПК.

При това положение съдът приема, че процесното уведомително писмо, в оспорената му част не отговаря на изискванията на чл. 59, ал.2, т.4 от АПК за излагане на конкретните фактически и правни основания за взетото от административния орган крайно решение.

Едва в становище на административния орган /лист 32-37 от делото/, изготвено след депозиране на адресираната до АССГ жалба се излагат твърдения, че в резултат на извършените административни проверки не са установени площи, заявени от повече от един земеделски стопанин за кампания 2022 г. Индивидуализирани са площите с констатиран несъответствия за кампания 2022 г., за които на основание чл.41 ал.8 и ал.9 от ЗПЗП е установено, че са заявени без правно основание за ползване.

Съгласно цитираните правни норми, когато при проверката по ал.7 се установят заявени без правно основание за ползване земеделски земи, Разплащателната агенция извършва географско определяне на площта и местоположението им. В този случай МЗХ предоставя допълнителна информация на РА. Данните от окончателните проверки за наличие на правни основания в заявленията на кандидатите за кампания 2022 г. са предоставени на ДФЗ –РА от МЗХ с писмо с вх.№ 07-0400/2578#6 от 27.06.2022г. В хода на съдебното производство е изискано от МЗХ на основание чл.192 от ГПК да представи информация за кои от поземлените имоти на жалбоподателя няма регистрирани правни основания и/или предоставени правни основания, не се смятат за такива поради наличието на някоя от хипотезите на чл.41 ал.5 от ЗПЗП.

Въпреки, че е получен отговор от МЗХ с писмо изх.№ 11-104/12.05.2025 г. на Директор Дирекция „Поземлени отношения и комасация“/ лист 193-195 от делото/ , в същия не се съдържа изисканата информация. Не са представени данни дали изобщо е извършена проверка по отношение на правното основание за ползване на заявените от жалбоподателя площи и колко и какви животни отглежда. Не е представена и информация колко дка са наети от ЕТ „Николай Иванов Николов- 81“, както и дали МЗХ е изисквала информация от ОСЗ –С.. Изобщо липсват данни за извършената проверка от МЗХ и резултатите от нея. Писмото съдържа единствено цитирани правни норми от ЗПЗП и ЗСПЗЗ и правно становище от трето лице, като липсва каквато и да е било конкретна информация по отношение на евентуално извършена проверка на заявените за подпомагане площи от жалбоподателя.

Предвид това, съдът прави извод, че административният орган е допуснал и съществени нарушения на административнопроизводствените правила в нарушение на чл.35 от АПК, като не е изяснил всички факти и обстоятелства в хода на образуваното административно производство и не е извършил законово предвидените проверки, относно правните основания на ползваните от жалбоподателя площи, заявени за подпомагане.

Противно на твърденията на ответника за липса на правно основание за ползване на процесните площи, видно от представените от Общинска служба –Земеделие –С. писмени доказателства за ЕТ „Николай Иванов Николов -81“ има вписан договор за отдаване под наем на земеделска земя, сключен на 17.07.2017 г. на основание чл.37и ал.1 , ал.12 и

ал.15 от ЗСПЗЗ вписан в Служба по вписванията [населено място] под дв.вх. № 2215/28.07.2017 г. , том № 3, акт 8 с [община] – „наемодател“ и сключено допълнително споразумение от 22.01.2022 г.към договора, с което споразумение текстът „ Н. И. Н. ЕГН [ЕГН] „ се заличава, а вместо него да се „чете „ЕТ „Николай Иванов Николов -81“ ЕИК[ЕИК]“ . Срокът на договора е за 7 стопански години и влиза в сила от 01.10.2017 г.

Нито от страна на ДФЗ, нито от страна на МЗХ са представени каквито и да било данни за извършена проверка от страна на кмета на [община], респективно Директора на ОСЗ, която да е констатирала, че са налице основания за прекратяване на договора.

Съгласно чл. 43, ал. 3 от ЗПЗП Разплащателната агенция намалява размера на плащането или отказва плащане по схемите за директни плащания, когато: кандидатът стопанисва площи и/или земеделски парцели с размери, по-малки от определените в чл. 38в; установи, че за съответните площи не са спазени кандидатът е заявил площи, които не стопанисва или е заявил площи, които не отговарят на условията за допустимост за подпомагане, определени в наредбата по чл. 40; за една и съща площ са подадени две или повече заявления и застъпването на площи не е отстранено; заявените за подпомагане площи не са включени в специализирания слой по чл. 33а, ал. 1 - за площите, които не са били обект на проверки по реда на чл. 37, ал. 3 и 4 за съответната година; кандидатът за подпомагане не е ползвател на заявените земеделски площи; кандидатът за подпомагане не отговаря или не е спазил специалните изисквания, определени с наредбата по чл. 38а, ал. 4; установи, че са създадени изкуствени условия за подпомагане; заявените за подпомагане площи са оценени като неотговарящи на условията за допустимост за подпомагане при проверките, извършвани по реда на чл. 37, ал. 3 и 4.

Заявените за подпомагане площи следва да отговарят на критерии на чл.32, § 2 от Регламент1307/2013 и да са на разположение на ползвателят, за да са допустими за подпомагане.

Съгласно чл. 2, § 22 от Регламент 640/2014 г. „ползване“ във връзка с площи означава използването на площ според типа култура, посочен в член 44, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, типа на постоянно затревената площ, както е определен в член 4, параграф 1, буква з) от посочения регламент, постоянни пасища, посочени в член 45, параграф 2, буква а) от споменатия регламент, или затревени площи, различни от постоянно затревени площи или постоянни пасища, или земно покритие или липсата на култура;

Твърденията на процесуалния представител на жалбоподателя, че последният е имал валидни договори за ползване по отношение на индивидуализираните в становището от 03.02.2025 г. на адм. орган имоти, за които се твърди, че е не е имал правно основание, не са опровергвани от ответника по делото с надлежни доказателства. Видно от съдържанието на договора същият е дългосрочен и е вписан в ОСЗ –Земеделие – С., както и в Агенция по вписвания още към датата на сключването му.

Ползвателите на земеделски земи могат да подават в общинската служба по земеделие по местонахождението на имотите заявление за участие в споразумение за ползване по чл. 37в ЗСПЗЗ. В заявлението се посочват имотите, ползвани на правно основание съгласно регистрираните в общинската служба по земеделие договори, и/или документи за собственост, с които ползвателят желае да участва в масиви за ползване по

споразумение. Заявлението по ал. 1 се подава в срок до 31 юли лично или чрез пълномощник по образец, утвърден от министъра на земеделието, храните и горите, и важи за следващата стопанска година. Заявлението по ал. 1 се представя и на оптичен носител при възможност.

Жалбоподателят е изпълнил това свое задължение и е подал съответната декларация още при сключването на договорите си, като е приложил сключените договори още към датата на сключването му. Като в тази връзка той има регистрирано правно основание за целия срок на договора, тъй като многогодишните договори се регистрират само веднъж при сключването си. Като това се доказва от представените доказателства от ОСЗ.

Съгласно чл. 37м, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, спазването на чл. 37и, ал. 1 и 4 се установява въз основа на справка по чл. 37и, ал. 6, тоест със справка от регистъра на БАБХ.

Проверката за наличието на основания за прекратяване на договора на основание чл. 37м, ал. 3 от ЗСПЗЗ се извършва от кмета на общината.

Правомощията за извършване на проверката са възложени на кмета на общината и на специална комисия, създадена с тази цел към общината, която извършва цялостно и задълбочена проверка на всички факти по договора. Единственият адм.орган, който може да установи дали даден договор следва да бъде прекратен или не е кметът на общината, като доказателства в тази връзка не са представени от органа издал акта, не се излагат и твърдения в тази насока.

МЗХ няма право да определя размер на площите с правно основание, като част от процедурата за регистрация на правното основание по см. на чл. 41 от ЗПЗП и за нуждите за мерките за директни плащания. Законовият текст не предвижда такава процедура, а единствено регистрация на правните основания. Действително в чл. 37 м, ал. 5 6 от ЗСПЗЗ е посочено, че договорите за наем или аренда по ал. 1 не се смятат за правно основание съгласно чл. 41 ал.1 от ЗПЗП, когато при извършване на проверките се установи, че са налице основания за прекратяването им. Дали обаче един договор ще бъде правно основание или по силата на чл. 37м, ал. 5 от ЗСПЗЗ не следва да се счита за такова, се констатира не от МЗХГ, а от компетентните съгласно закона органи - Кмета на община за ОПФ/общински поземлен фонд/ или от Директора на ОДЗ за ДПФ/държавен поземлен фонд/, като по делото е безспорно установено, че компетентният орган следва да е установил това.

Отделно от това, за да се приеме, че един договор не е валидно правно основание следва кумулативно да са изпълнени двете изисквания на разпоредбата - да е извършена проверка от компетентният орган и той да е установил, че са налице основания за прекратяването на договора.. /В този смисъл Решение № 6261 от 22.05.2024 г. на ВАС по адм. д. № 11597/2023 г., V о./

Предвид изложените съображения, настоящият състав на съда намира, че административният акт е издаден при неспазване на изискването за форма –нарушение на чл.59 ал.2 т.4 от АПК и при допуснати съществени нарушения на административно производствените правила – чл.35 от АПК, включително на изискването за мотивираност на тази категория актове, поради което следва да бъде отменен като незаконосъобразен.

Преписката следва да бъде върната на административния орган за ново произнасяне по

подаденото от жалбоподателя заявление за подпомагане с УИН 22/120522/10201 от 09.05.2022 г. за кампания 2022г, при спазване на указанията дадени в настоящото решение.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат сторените в процеса разноски, които са заявени по представен списък по чл.80 от ГПК, а именно 10 лева държавна такса и 1000 лева възнаграждение за адвокат, за което са представени писмени доказателства за заплащането му в брой. Воден от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. второ от АПК, Административен съд –София град, 61 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Уведомително писмо с изх.№ 02-220-2600/2544 от 15.11.2024г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен фонд земеделие.

ВРЪЩА преписката на Заместник изпълнителния директор на Държавен Фонд "Земеделие", за ново произнасяне по подаденото заявление за подпомагане с УИН 22/120522/10201 за кампания 2022 от ЕТ „Николай Иванов Николов -81“ с ЕИК[ЕИК] .

ОСЪЖДА Държавен Фонд „Земеделие“ да заплати на ЕТ „Николай Иванов Николов -81“ с ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление –гр.С.,[жк], [жилищен адрес] сумата от 1010 лв. / хиляда и десет / лева за разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14 - дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: